

SLUZIGER KRONIEK

Tijdschrift van de Historische Vereniging Zwartsluis
over de geschiedenis van Zwartsluis, Baarlo, De Velde,
Zwartewaterklooster en Zandbelt en Schutsloot

www.historischeverenigingzwartsluis.nl

Inhoud

- 2 **Van de voorzitter**
J. Appelo-Slurink
- 4 **Uitnodiging jaarvergadering**
- 5 **Jaarverslag 2013**
- 9 **Verenigingsnieuws**
- 11 **Baanstraat 4**
Doortje Stam-Maandag
- 14 **Herdenking oorlogslachtoffers**
- 16 **Petroleumventers**
Jan Ridderinkhof
- 20 **Wat gebeurde er in 1938 “An de Sluus”**
- 22 **Freddy & The Firestones 1964 - 2014**
Harm Plum

Het artikel over Henric Jans Blij (deel 2) wordt geplaatst in de volgende Sluziger Kroniek (SK 72).

Van de Voorzitter

Voor u ligt een geheel vernieuwde "Sluziger Kroniek". Uw bestuur heeft gemeend de Kroniek wat fleuriger en beter leesbaar te maken door het een andere lay-out te geven. Allereerst is de omslag veranderd. U ziet echter wel de kenmerkende onderdelen terug. De lange teksten zullen onderbroken worden door foto's en met een kleurtje hier en daar ziet de Kroniek er veel aantrekkelijker uit. Er is ook een ander lettertype gebruikt waardoor het lezen van de Kroniek prettiger is. Graag horen we uw reacties over deze verandering.

Ledenbijeenkomsten/inbrengechtenden

Zaterdag 30 november j.l. hebben we een inbrengechtend gehad. Ondanks de regen werden er toch verschillende foto's, boeken, schilderijtjes en munten binnen gebracht. Het is elke keer weer een gezellig gebeuren.

Maandag 20 januari j.l. heeft de heer George Snijder, voor een bomvolle zaal, een lezing gehouden over de historie van de binnenvaart. Met behulp van dia's kregen we een prachtig verhaal gepresenteerd. Turf was vanaf de middeleeuwen de belangrijkste brandstof en zoals in veel plaatsen in ons land, werd turf afgegraven en als turf vervoerd. Nadat er schonere energiebronnen kwamen, verdween de turf. De turfschepen werden later gebruikt voor het transport van beertonnen, hooi, aardappelen en suikerbieten.

De schepen werden later verlengd en omgebouwd van zeilschip naar motorschip.

Men probeert de historie van al die oude schepen in een database vast te leggen, waarbij gebruik gemaakt wordt van archieven van scheepvaartmusea, scheepsmetingen van 1897-1927 en het zogenaamde brandmerk, een soort eigendomsbewijs.

De taxatiedag gehouden op zaterdag 8 februari j.l. in "Sluispoort" te Zwartsluis is een groot succes geweest. De bekende taxateur Enno de Boer, bekend van RTV Oost programma "Geen Kaf maar koren", heeft verscheidene voorwerpen, schilderijen en boeken bekeken en getaxeerd. De opkomst was groot, ruim 70 personen hebben hun spullen laten taxeren. Door het uitdelen van volgnummers is alles ordelijk verlopen. Een uur wachttijd was niet uitzonderlijk.

Het was echter zo interessant dat er mensen waren die, nadat hun spullen getaxeerd waren, nog bleven zitten. Men was bovendien zeer te spreken op de manier van taxeren door Enno de Boer.

Het topstuk van de dag was een gouden oorijzer met een waarde van € 2000,-
Conclusie, een zeer geslaagde dag en zeker voor herhaling vatbaar.

De volgende bijeenkomst, de jaarvergadering zal worden gehouden op 14 april a.s. in Sluispoort. Na het huishoudelijke gedeelte, verslag secretaris en penningmeester en bestuursverkiezing, zal de heer Johan Veenstra uit Nijeholtpade zijn opwachting maken. Hij zal ons in dialect laten genieten van zijn anekdotes. Wij beginnen zoals gebruikelijk om 20:00 uur. De koffie staat vanaf 19:30 uur klaar.

Exposities

We hebben meegeholpen met het opbouwen van de expositie 200 jaar Koninkrijk. Er hangen veel oude foto's die afkomstig zijn uit ons archief. Begin maart is deze expositie afgebroken.

Dit jaar verlenen we hand en spandiensten bij de verschillende exposities, maar we bouwen geen eigen expositie op.

Het is zeker de moeite waard "Sluispoort" te blijven bezoeken, want het hele jaar door zijn er verschillende exposities, waaronder aquarellen van Joke Plomp, Frederik Weijs met als thema maritiem, Wim Romijn met aquarellen van dieren, Wild Life Art van dhr. Burgmeyer en nog veel meer.

Dit jaar is Zwartsluis weer aan de beurt voor het organiseren van de Sleepbootdagen. Ze worden gehouden van donderdag (Hemelvaartsdag) 29 mei t/m zaterdag 31 mei a.s. De organisatie is zo goed als rond. Het bekijken van de bijna 200 sleepboten, met alle activiteiten daar omheen, een bezoek aan "Sluispoort", de eilandjes, de ZS13 en het Botterhuus, maakt het zeker de moeite waard een bezoek aan Zwartsluis te brengen.

Tenslotte

We wensen u veel leesplezier met deze vernieuwde, goed gevulde en gevarieerde "Sluziger Kroniek", met voor ieder wat wils.

We wensen u een goede zomer met veel mooi weer en we hopen na de vakanties velen van u weer te mogen begroeten op onze ledenbijeenkomsten.

*Met vriendelijke groet,
Jo Appelo-Slurink*

Uitnodiging jaarvergadering

Uitnodiging voor de jaarvergadering, te houden op maandag 14 april 2014, 20.00 uur, in Sluispoort, Handelskade te Zwartsluis

Agenda:

- 01 Opening
  - 02 Mededelingen
  - 03 Jaarverslag bestuur 2013 (in dit nummer van de Sluziger Kroniek opgenomen.)
  - 04 Jaarverslag 2013 penningmeester (ligt vanaf een half uur voor de vergadering ter inzage.)
  - 05 Verslag kascommissie en benoeming nieuw kascommissielid.
  - 06 Bestuur
  - 06a Aftredende bestuursleden:
    - Vanwege gezondheidsproblemen heeft onze secretaris Jaap Smit in het najaar van 2013 te kennen gegeven zijn taak als secretaris van de vereniging niet meer te kunnen uitoefenen.
    - Verder zijn er op dit moment geen aftredende bestuursleden.
  - 06b Nieuwe bestuursleden:
    - Het bestuur heeft op de jaarvergadering van 15 april 2013 Harm Pluim voorgesteld toe te treden tot het bestuur. De aanwezige leden hebben dit voorstel positief bekrachtigd.
  - 06c Omvang bestuur:
    - Het bestuur beraadt zich over de gewenste omvang en zal hierover de komende bestuursperiode duidelijkheid verschaffen. m.b.t. te zoeken kandidaten.
- Het bestuur bestaat momenteel uit het minimum aantal van vijf personen en is bezig met gewenste uitbreiding.
- 07 Rondvraag
  - 08 Pauze
  - 09 Spreker: de heer Johan Veenstra uit Nijeholtpade, zal ons anekdotes gaan vertellen uit eigen werk. Hij leest het voor in dialect.
  - 10 Sluiting

Jaarverslag 2013

Huisvesting

In het achter ons liggende jaar is uitstekend gebruik gemaakt van ons nieuwe onderkomen *Sluuspoort* als locatie voor bijeenkomsten en exposities e.d. en dit samen in goed overleg met de overige gebruikers.

De mogelijkheden van presentatie van onze Historische Vereniging is er, mede hierdoor, sterk op vooruitgegaan.

Het bestuur

Aan het einde van het verslagjaar 31 december 2013 was de samenstelling van het bestuur als volgt:

Voorzitter:	Jo Appelo-Slurink
Secretaris:	Jaap Smit
Penningmeester:	Martin Schuite
Archivaris:	Thijs Oosterhof
Bestuurslid:	Jan Kats
2e secretaris:	Harm Pluim
Redactie Sluziger Kroniek:	Jaap Smit Harm Pluim

Zoals reeds vermeld in de uitnodiging/agenda van deze vergadering heeft onze secretaris Jaap Smit noodgedwongen vanwege gezondheidsproblemen in het najaar van 2013 zijn functie als secretaris van de vereniging moeten neerleggen. Jaap Smit zal officieel met ingang van 14 april 2014 zijn bestuursfunctie beëindigen.

We zijn Jaap erg dankbaar voor zijn jarenlange niet aflatende inzet en grote nauwkeurigheid in zijn wijze van uitoefenen van zijn taak. Wij wensen Jaap nog veel goede jaren en alle goeds toe.

Op dit moment zijn er verder geen aftredende bestuursleden.

In de jaarvergadering op 15 april 2013 is door het bestuur voorgesteld Harm Pluim als bestuurslid te benoemen, hetgeen door de leden werd bekrachtigd. Vanwege de in het najaar 2013 ontstane vacature in het secretariaat heeft Harm Pluim de taak als secretaris op zich genomen en ook de eindredactie van de Sluziger Kroniek.

Het zittende bestuur wil het aantal leden uitbreiden tot zeven personen. Er zijn hiertoe kandidaten benaderd om toe te treden tot het bestuur welke positief hebben gereageerd.

Volgens het rooster van aftreden (met een vaste zittingstermijn van vier jaar en met mogelijke verlenging) zullen ook voor de toekomstig opvallende plaatsen tijdig kandidaten worden benaderd.

De nieuwe bestuursleden zullen gevraagd worden specifieke taken op zich te nemen c.q. commissies en/of werkgroepen te vormen.

Ledenbestand en contributie

Op 1 januari 2014 bedroeg het ledental van de vereniging 467, waaronder 18 niet betalende zusterorganisaties. Deze stand is gelijk aan die van 1 januari 2013, toen het aantal betalende leden ook 467 bedroeg. We kunnen dus spreken van een stabiel ledental.

De contributie bedraagt € 15,- per jaar voor de in Zwartsluis wonende leden, en € 17,50 voor leden die *Sluziger Kroniek* per post ontvangen.

Bestuursactiviteiten

Bestuursvergaderingen

Bestuursvergaderingen worden doorgaans éénmaal in de zes weken gehouden in *Sluispoort*. Van de vergaderingen wordt verslag gemaakt.

Op 17 februari jl. heeft het bestuur een rondleiding in het HCO (Historisch Centrum Overijssel) aangeboden gekregen. Deze bezichtiging was erg waardevol en leerzaam. Er werd duidelijk hoe 18 km. dossiers bewaard wordt en er werden verschillende eeuwen oude voorwerpen getoond.

Met de gemeente worden regelmatig besprekingen gehouden en er is sprake van een goede relatie.

Exposities

Buiten de permanente expositie *Oude Ambachten*, welke in ons beheer is, is lopende het jaar 2013 is een erg bijzondere expositie gehouden over doopjurken welke veel belangstelling en complimenten heeft opgeleverd.

Verder zijn er goed bezochte *Sluispoort*-exposities gehouden: *Schepen brengen verre verhalen dicht(er)bij* en *Zwartsluis en 200 jaar Koninkrijk*. Zeer veel, erg fraaie, foto's en scheepsmodellen waren tentoongesteld.

Als vereniging hebben we medewerking verleend aan beide exposities. De exposities zijn half maart beëindigd.

Archief

De *Toesebolte* wordt voorlopig nog gebruikt als werkruimte en opslag van het archief.

Onze archivaris Thijs Oosterhof en Martin Schuite hebben het merendeel van alle fotomateriaal en overige documenten gedigitaliseerd. Hierdoor komt alle informatie steeds beter tot de beschikking voor onze leden en geïnteresseerden. Bijkomend voordeel is dat dit geen fysieke ruimte in beslag neemt.

Werkgroepen

Namens onze vereniging zijn bestuursleden bezig met werkgroepen:

Werkgroep exposities: Jo Appelo-Slurink;

Werkgroep genealogie: Thijs Oosterhof;

Werkgroep PR/Coördinatie: Martin Schuite.

De komende tijd zullen deze activiteiten meer aandacht/vorm krijgen.

Website

Na enige vertraging is de verwachting dat voor de vakantie de geheel nieuwe website in de lucht kan. Sluziger Hans Winter van Active Creations verzorgt de gehele site en maakt er iets bijzonders van. We zijn erg benieuwd naar de reacties van onze leden en zien opmerkingen met belangstelling tegemoet.

Overige activiteiten

Het bestuur is, in samenwerking met de gemeente Zwartewaterland, een onderzoek gestart om de haalbaarheid van restauratie van het grote oude schilderij "Sicht op Swartesluys", dat oorspronkelijk in de raadszaal van het gemeentehuis in Zwartsluis heeft gehangen, duidelijk te krijgen.

De traditie om ons op 4 mei als vereniging te presenteren bij de dodenherdenking werd in 2013 voortgezet.

De bestuursleden onderhouden goede contacten met de zusterorganisaties in onze regio d.m.v. de uitgegeven periodieken.

Op 15 maart jl. is een afvaardiging van het bestuur bij de bijeenkomst van het 50-jarig jubileum van *Stichting Oud Meppel* geweest.

Informatie voorziening

Thijs Oosterhof en Martin Schuite bezoeken regelmatig het HCO (Historisch Centrum Overijssel.) Er wordt telkenmale waardevolle (gescande) informatie mee naar huis genomen. We zullen belangrijke documenten plaatsen in de Sluziger Kroniek.

Ook hebben zij een bezoek gebracht aan de Twentse Welle in Enschede. Het resultaat was veel gescande foto's uit het blad *Van Eigen Erf* wat een waardevolle aanvulling betekent voor ons eigen archief.

De nabestaanden van wijlen Dirk Driessen hebben besloten het door hem nagelaten archief aan onze vereniging over te dragen. Het zal duidelijk zijn dat het bestuur daar zeer mee ingenomen is. Het merendeel is door Thijs Oosterhof en Martin Schuite reeds digitaal voor ons archief verwerkt, evenals de groot aantal foto's, dia's en negatieven die we van Barend de Graaf mochten ontvangen.

Sluziger Kroniek

Het bestuur heeft in overleg met Sluziger Rudi Dekker (Grafische Vormgeving & Desktop Publishing) besloten om de Kroniek in een nieuw jasje te steken wat betreft presentatie ten behoeve van een nieuwe uitstraling. Het betreft restyling/ontwerp met ondersteuningskleuren en vormgeving. Het formaat en aantal pagina's van 32 binnenwerk en 4 pagina's omslag blijven voorlopig ongewijzigd zoals u inmiddels in nr. 71 heeft kunnen ervaren.

Ledenbijeenkomsten

Jaarvergadering

De jaarvergadering werd gehouden op 15 april 2013 in *Sluuspoort*. We mochten ca. 60 leden begroeten.

Tijdens de vergadering werd de agenda standaard afgehandeld. Een korte toelichting van secretaris Jaap Smit en penningmeester Martin Schuite leidde tot het aanvaarden van gepresenteerde stukken. Opvallend was dat de drukkosten van de Kroniek vanwege wijzigen druktechniek en hernieuwde afspraken met drukkerij Kuiper behoorlijk lager liggen dan wat we gewend waren van voorgaande jaren.

Verslag kascommissie:

De kascommissieleden B. Kats en H. Braamskamp hebben de kas/financiële gegevens van de penningmeester gecontroleerd. Beide commissieleden verklaarden dat de kas in goede orde is bevonden. Hierbij werd de penningmeester decharge verleend en bedankt de voorzitter de commissieleden voor hun inzet. De heren B. Kats en H. Braamskamp hebben zich ook voor volgend jaar weer beschikbaar gesteld als leden van de kascommissie.

De vergadering stemde vervolgens in met de benoeming als bestuurslid, overeenkomstig het voorstel van het bestuur, van Harm Pluim.

Na de pauze kreeg oud- en bekende Sluziger de heer Dick Corporaal, nu wonende te Nunspeet, het woord en vertelde bijzonder geanimeerd over zijn jeugderinneringen in Zwartsluis. Velen van de aanwezigen kunnen zich nog goed herinneren op welke plaatsen zich zijn ervaringen afspeelden. Een erg boeiende

lezing en met in vele opzichten herkenbare momenten. De lezing werd ondersteund door foto's uit ons archief en gepresenteerd door Thijs Oosterhof.

Financiën

Tijdens de jaarvergadering presenteert de penningmeester een overzicht van de baten en lasten gedurende het verslagjaar, alsmede een begroting voor het jaar 2014.

Februari 2014, Harm Pluim

Verenigingsnieuws

Ledenvergaderingen

Alle bijeenkomsten worden gehouden in bezoekerscentrum *Sluuspoort*, Handelskade 25 te Zwartsluis. De koffie staat vanaf 19:30 uur klaar.

Op 21 oktober 2013 heeft de heer T. van der Meer uit Steenwijk een zeer gewaardeerde diapresentatie verzorgd over de natuur in onze omgeving onder de titel "Natuurlijk, Kop van Overijssel."

Maandag 20 januari 2014 heeft de heer George Snijder voor een bomvolle zaal met enthousiaste leden (veel binnenschippers) een bijzonder interessante lezing gehouden over de historie van de binnenvaart.

Op zaterdag 8 februari 2014 is door de heer Enno de Boer uit De Wijk, bekend taxateur van RTV Oost en TV Drenthe, in *Sluuspoort* een taxatie van waardevolle spullen gehouden. Deze taxatie is door veel mensen bezocht en afgesproken is dat deze herhaald zal worden.

Maandag 14 april 2014, de jaarvergadering, zal dhr. Johan Veenstra uit Nijeholtpade ons anekdotes gaan vertellen uit eigen werk. Hij leest het voor in dialect.

De ledenbijeenkomst in het najaar staat gepland op woensdag 22 oktober 2014. De heer Henk Last uit Genemuiden is dan onze spreker met het onderwerp *Van biezenmat tot kunstgras*.

De inbrengochtenden voor dit jaar staan gepland op 12 april en 11 oktober a.s. van 10.00-12.00 uur in *Sluuspoort*. U kunt ook oude foto's en documenten "nalaten" via de vertegenwoordigers van de vereniging (zie achterblad.) Foto's en documenten kunnen ter plaatse worden gescand.

Inbrenghochtenden

De inbrenghochtenden leveren gestaag bijzonder interessante aanvullingen op voor ons historisch archief. We zullen hier dan ook vanzelfsprekend mee doorgaan. De laatste tijd zijn tijdens deze inbrenghochtmomenten ontvangen:

43	A. Visscher	<i>Aandenken voor Jacob Lok nav verlaten school</i>	14	<i>schenking</i>	<i>in Sluuspoort</i>
44	I. Eenkhoorn Zwartsluis (heel bijzonder)	<i>Oude kaart</i>	30-11-2013	<i>schenking</i>	<i>in Sluuspoort</i>
45	S. Hoen	<i>Foto voetbal- elftal (digitaal)</i>	30-11-2013	<i>schenking</i>	<i>in digitale archief</i>
46	Fam. M. Strating	<i>krantenknipsels</i>	30-11-2013	<i>schenking</i>	<i>in digitale archief</i>
47	F. Slagter-Lok	<i>Ansichten (digitaal)</i>	30-11-2013	<i>schenking</i>	<i>in digitale archief</i>

Alle ingebrachte materiaal/stukken werden gerubriceerd door onze archivaris en zorgvuldig bewaard.

Herhaalde oproep van de redactie aan onze (toekomstige) leden.

We mogen aannemen dat er onder onze leden vele zijn die herinneringen aan het verleden hebben die ook voor andere (oud-)Sluzigers interessant zijn. Herinneringen aan bepaalde gebeurtenissen bijvoorbeeld, of het al of niet met weemoed terugdenken aan een geliefd plekje in of bij Zwartsluis. Als redactie willen we graag vastleggingen van zulke herinneringen, ook al zijn ze maar kort, in ons blad opnemen. Vraagt u zich eens af of u daarmee uw medeleden een genoegen zou kunnen doen? Wij hopen op uw reacties!

Aanvullingen bij de foto's afgedrukt in de Sluziger Kroniek nr. 70 december 2013:

Er is helaas geen informatie ontvangen van de leden m.b.t. ontbreken namen van personen die op de foto's afgebeeld staan.

Baanstraat 4

Ik ben er geboren in augustus 1957 opgegroeid en kijk terug met veel herinneringen.

Maar hoe selectief is het geheugen? Volgens mij speelden wij – vriendinnetjes, buurmeisjes – veel en vaak op straat. Reden er weinig auto's en kwamen we zo af en toe op plekken waar we eigenlijk niet mochten komen. Zoals achter de hekken van de gemeenteschuur tegenover ons huis, waar van alles lag opgeslagen.

Een berg zout, het leek op sneeuw. Hout, en stenen. Heel veel stenen, zo hoog als heuvelen. Daar kon je over heen klimmen. Totdat ik een keer misstapte, uitgleed van iets dat op dat moment een hele hoge berg bleek te zijn.

We woonden in de Baanstraat, maar dankzij ons hoekhuis sliep ik in de Schoolstraat. In de Schoolstraat was de werkplaats van meneer De Groot. Dat dát gebouw ooit een school was geweest weet ik enkel uit verhalen. Meneer De Groot, ik zie hem nog zitten, voorovergebogen. Hij breide, wat in de volksmond *kurkezakken* genoemd werd, stootkussens voor de scheepsvaart. En als we om een springtouw vroegen kregen we soms een stuk touw.

'Opoe Griet' woonde ook in de Schoolstraat. Haar achternaam weet ik niets meer, maar ik mocht haar opoe noemen. Als ik met mijn moeder naar haar toeging mocht ik altijd met knopenbusje spelen. Knopen uitzoeken, tellen. Soms mocht ik er een paar meenemen. En in de thee met suiker en veel melk mocht ik het biscuitje dippen. Iets dat ik nooit meer afgeleerd heb.

| 'Opa Kroezen'

| Armen en weeshuis

Het rusthuis, nu het Trefpunt, grensde eigenlijk alleen maar met de rammelende hekken aan de Baanstraat. 'Opa Kroezen' een oud schipper en kennis van mijn ouders, heeft er gewoond. Ik heb hem niet gekend, alleen maar van een foto. Een mooie oude man met een baard.

Het rusthuis had als een van de eersten televisie en wij – de kinderen uit de buurt – mochten er zaterdagmiddags komen kijken. Volgens mij zaten we dan op de grond. Zwaaien naar tante Annie. Niet lang daarna kocht mijn vader ook een televisie en keken we thuis. Want behalve fietsen en bromfietsen verkopen en repareren zag mijn vader overal handel in en was hij vaak een van de eersten die iets, wat toen 'modern' was, uitprobeerde.

Soms mocht ik meehelpen. Benzine verkopen voor bromfietsen vond ik leuk. Met die ouderwetse pomp. Eerst oppompen en dan leeg laten lopen in de tank van de bromfiets. Zonder morsen, wat niet altijd lukte. Dan werd er gemopperd en mocht ik het een hele poos niet meer doen.

Jaren later, toen ik bij Kiers werkte, was *eau de cologne* verkopen een van mijn favoriete bezigheden. Niet kant en klaar, maar uit een grote fles met een pomp erop. Het systeem was hetzelfde; eerst oppompen en dan langzaam leeg laten lopen in een flesje. Ook dat lukte niet altijd zonder morsen. Gelukkig was de geur anders. De meeste klanten die hiervoor kwamen waren oudere dames die ondertussen vertelden dat, behalve dat het lekker rook, het ook hielp tegen hoofdpijn. Iets wat ik wel wist, want als ik de geur van eau de cologne rook als ik thuis kwam lag mijn vader op de bank met een natte rode zakdoek op zijn hoofd en daarop een washandje dat besprenkeld was met eau de cologne.

Mijn moeder sprenkelde er altijd wat vanop een zakdoek die in de zondagse kerktas ging. Soms smaakte de peper-munt ernaar. Ik associeer het zien van een flesje 4711 nog altijd met hoofdpijn en de kerk-gang.

Er was ook een zijstraat. De 'zietbaane', nu de Synagogestraat. Er stonden een paar huizen. In een daarvan woonde Piet Kaper. Hij leek geheimzinnige man en we waren een beetje bang voor hem. Waarschijnlijk vond hij ons alleen maar vervelend, zijn hond blafte altijd als we

gillend langsliepen. Atze Kiers woonde er ook. Ik zie hem voor me als een forse norske man. Verder weet ik weinig meer van hem. Behalve dat hij op een bromfiets reed en een keer heel boos werd toen hij een rekening wilde betalen en mijn broer Jitse aan mijn vader vroeg: "Papa, waarom kan ik de rekening van Atze de Torenka niet in het boek vinden?"

We hadden een Volkswagen met het nummerbord TT-10-26. Een foto hiervan heb ik pas weer gevonden. Dit is het enige nummerbord dat ik altijd heb onthouden. Terwijl er meer foto's zijn van auto's die we hadden en waarvan het nummerbord zichtbaar is, zoals de gele verbouwde Morris.

Beschermd groeide ik op als jongste in ons gezin. Drie oudere broers boven mij. En als rode draad 'onze grote Door' mijn zus waarnaar ik vernoemd ben. Die ik alleen maar ken van foto's en uit verhalen.

Ik ben opgegroeid tussen de fietsen. In een rustige straat. De Baanstraat.

Doortje Stam-Maandag

Onze Volkswagen met het nummerbord TT-10-26

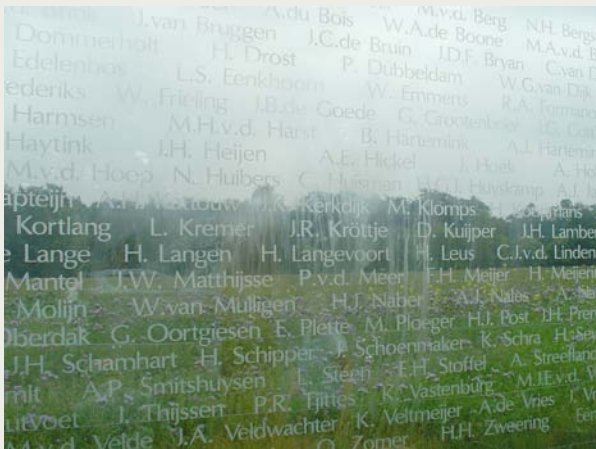
1940 - 1945
 Gemeenschap van Zwartsluis gedenkt met eerbied
 DIRK BOON
 TIJMEN HENDRIK CORPORAAL
 HARM FORTUIN
 HENDRIK DE GOEDE
 ELIZABERTUS JONGSTRA
 ROELOF SCHRAA
 HERMANNUS STEENBERGEN
 HARM VAN VEEN
 BAREND VINKE
 HENDRIK JACOB WEERMAN
 Gevallen in de strijd tegen de bezetter

 Omgekomen door oorlogsgeweld
 4 mei 2000

GEVALLEN VOOR HET VADERLAND

JACOBUS BAREND DE GOEDE
 EN
 ANTHONIE SLURINK

"GOED ZAL HET DOEN GELUKKEN"
 GEFUSILLEERD OP 8 MAART 1948
 TE WOESTERHOEVE

AANGEBODEN DOOR
 DE BURGDIJ VAN ZWARTSLUIS
 EN HUN VRIENDEN VAN DE L.O.
 K.P. EN „STELJEND NEDERLAND“

In de ochtend van 8 maart 1945 werden onder andere de Sluzigers Jacobus Barend de Goede en Anthonie Slurink op de Woeste Hoeve door de Duitse bezetter uit wraak vermoord.

Petroleumventers

In de Sluziger Kroniek van december 1991, dus meer dan 20 jaar geleden, plaatste de toenmalige redactie een foto van petroleumventer Harm Corporaal, die met zijn hondenkar in de Kerkstraat staat.

Om de verdere ontwikkelingen van het transport/uitventen te onderzoeken, kwam ik bij onze archivaris Thijs Oosterhof terecht. Uit zijn grote collectie foto's kwam ik een pracht exemplaar van een petroleumventer tegen, aan het werk in ons dorp. Dit was volgens mij Jacob Kistjes. Geïnformeerd bij de familie en de ingeving bleek juist te zijn.

| *Jacob Kistjes achter de petroleumkar*

Op de Veldweg woonde een familie Jacob Kistjes, getrouwd op 29-10-1908 met de 26-jarige MARRIGJE ARENDINA CORPORAAL. Door de familie is mij verzekerd dat Jacob Kistjes petroleum verkocht heeft. De verdere ontwikkelingen, hoe en waarom de petroleumhandel naar zwager Harm Corporaal over is gegaan, is bij de familie niet bekend. Al met al een mooie documentatie over de ontwikkelingen van de petroleumhandel.

Eerst de simpele handkar (nou ja simpel?) en dan de foto met trekhond.

Op de foto is duidelijk te zien dat deze genomen is op de hoek Kerkstraat/ Postkantoorsteeg. De gevel van het postkantoor, met ingang naar de wachtkamer en het kantoor en verderop de woning van de directeur, zijn duidelijk zichtbaar. Zelfs de brievenbus, die men van binnen uit kon legen is, goed te zien.

| *De handkar met trekhond*

Een prachtige foto waar duidelijk de trekhond te zien is, die het verplaatsen van de handkar moet ondersteunen. Het witte email drinkbakje is goed te onderscheiden aan de rechterkant.

Harm Corporaal heeft in zijn linkerhand een maatbeker, waar die voor diende weet ik niet. In mijn beleving spraken we altijd over een kan, of een halve kan petrolie.

Hij droeg ook al een soort uniformjasje met pet van "Esso", waarop de tekst "de Automaat" te lezen is. Bij het handvat was een soort voorraadbakje, waar misschien het toen al beroemde stripboekje in lag. Misschien kunt u zich dat nog herinneren. Het ging over een olijk negerjongetje met kroeshaar die allerlei leuke streken uit haalde en de laatste zin van het stripverhaal was: En hoe het Pijpedrop verder vergaat, staat in de volgende Automaat !!!!! het zou nu echt discriminatie zijn. *JR*

Over welk jaar het gaat is moeilijk te zeggen, Harm Corporaal is geboren op 15-08-1869 en overleden op 01-10-1931.

Van Harm wordt verteld dat hij ook een beetje weerprofeet was. Als je hem op zijn ventroute tegen kwam en je vroeg hem "wat voor weer wordt het", dan pakte hij zijn rood koperen tabaksdoos en keek naar de kleur. Aan de hand daarvan kon hij, zo zegt men, bijna feilloos het weer voorspellen.

Of zijn zoon Tijmen, geboren 26-06-1913, zijn vader direct opgevolgd is weet ik niet zeker, maar hij is wel de aanleiding van dit artikel!!

Tijmen Corporaal, in vol ornaat

Uit het familiearchief kwam een foto te voorschijn van Tijmen Corporaal, in vol ornaat, met een wat grotere pet met tekst "de Automaat" erop. Geen hondenkar meer, maar een grote bakfiets. De petroleumkannen met de kromme tuitjes zijn nog hetzelfde.

Spatborden koplampen en een fietsbel op het stuur, de vooruitgang in de tijd is zichtbaar op deze foto's.

De foto's zijn waarschijnlijk genomen in de buurt van het sluisje in het Staphorsterveld, waar de firma Corporaal een voorraadschuur had. Daar lag ook de zeilpunter waarmee de klanten op Belt Schutsloot, Baarlo en Zegelenberg bediend werden.

Helaas stond Tijmen Corporaal op de verkeerde plek op de Hasselterdijk toen een paar geallieerde gevechtsvliegtuigen, boven de schepen die in de bocht bij het stoomgemaal in het Zwartewater afgemeerd lagen, een vuursalvo gaven. Dit gebeurde aan het einde van de oorlog op zaterdag 10 februari 1945.

Zijn naam wordt als oorlogsslachtoffer op het monument herdacht.

Deze informatie komt van Harm Corporaal, zoon van Tijmen, die in 1945 ongeveer 6 maanden oud was.

Later heeft de familie Dijkstra het bedrijf overgenomen en schoonzoon Harm Jan Tuin heeft het bedrijf gemotoriseerd voortgezet. Helaas zijn daar, door

verschillende verhuizingen, geen foto's meer van te vinden. Wel jammer dat daar geen foto's meer van zijn!!! Mij is verteld dat hij ook een gemotoriseerde, zogenaamde hondenkar (een motor die je aan de voorkant het werk laat doen) heeft gehad.

Daarna ging de vooruitgang nog veel verder. Zwartsluis kreeg gas. De 1-2-3-4-pits petroliestellen werden antiek.

Sommigen denken met weemoed terug aan het vis bakken op zo'n 4 pitter!!! De welvaart gaat gelukkig nog steeds door.

Jan Ridderinkhof

Opmerking JR

Vroeger was het gebruik van trekhonden heel gewoon, waartegen steeds meer weerstand kwam. Deze honden werden vroeger niet al te zachtzinnig behandeld. Hondenliefhebbers kwamen daar regelmatig tegen in geweer.

Ik heb ook wel eens het verhaal gehoord dat er een verbod was dat trekhonden niet het dorp in mochten, omdat er tussen de trekhonden heftige ruzies ontstonden en er daardoor grote problemen kwamen.

Het stukje grond boven aan de Arembergersluis, de zogenaamde "blieke", van de familie Buisman, (heden Marsman) werd gevorderd door de gemeente en daar moesten de trekhonden gestald worden. Ik heb dit echter niet bevestigd kunnen krijgen. JR

Prachtige foto van de nieuwe Schutsluis, ca. 1880.

Deze ontvangten we onlangs van de familie De Wal-Visscher uit Zwolle.

Wat gebeurde er in 1938 "An de Sluus"

ONDERHANDSCHE AANBESTEDING (11 Jan.) — Aan de aannemers R. en H. v. d. Meulen en Zonen is, na onderhandsche aanbesteding, opgedragen het afbreken van het bestaande en het bouwen van een nieuw burgerwoonhuis aan de Mastenmakersstraat voor rekening van den heer F. Zuurmond te Zwartsluis, onder architectuur van den heer H. v. d. Meulen Hzn.

GESLAAGD (11 Jan.) — Onze plaatsgenoot, de heer C. M. Siegbert slaagde dezer dagen voor het practijk-diploma boekhouden, afgenomen door de Ver. van Leeraren te Zwolle.

OPBRENGST COLLECTIE, (12 Jan.) — De alhier in de Geref. kerk gehouden collecte voor de Zuiderzee-arbeid heeft opgebracht f 43.89.

CHR. BEWAARSCHOOL (7 Mrt.) De Vereeniging „Chr. Bewaarschool” heeft haar jaarvergadering gehouden in het lokaal voor Chr. Belangen. Na gebed werd voorgelezen Psalm 121. Uit de boekhouding van den penningmeester bleek dat een batig saldo aanwezig is van f 71. De commissie tot het nazien der boeken, bestaande uit de heeren B. A. Vinke en J. P. van Eerde deelde mede, dat alles in orde was bevonden. Den penningmeester werd décharge verleend.

De aftredende bestuursleden de heeren v. d. Berg, Schraa en Kampherbeek werden bij acclamatie herkozen, terwijl de heer A. v. d. Stouwe met algemeene stemmen tot bestuurslid gekozen werd.

Door mevrouw De Vos—De Boer werd een referaat gehouden over de opvoeding. Nadat afgevaardigden van de kerkeraad der Geref. Kerk, van B. en W. en van de Ger. School het woord hadden gevoerd, werd deze vergadering door den heer Meulink op de gebruikelijke wijze gesloten.

VOLKSONDERWIJS (10 Febr.) De tooneelvereeniging van de afdeling Zwartsluis van Volksonderwijs trad Woensdagavond voor een geheel bezette zaal in het Nutsgebouw voor het eerst op met het stuk „De Slaaf”. Spreker voor den avond was de heer N. Kropveld te Assen, 2e voorzitter van Volksonderwijs. Spr. zette in een gloedvolle rede de beteekenis van het Volksonderwijs uiteen en toonde met bewijzen aan de verdeeldheid van ons volk door de reeds 80-jarigen schoolstrijd. Spr. besloot zijn rede met aan de tegenstanders toe te roepen: „er is nu genoeg vernield, laat ons weder opbouwen”.

NEDERL. BIJBELGENOOTSCHAP (9 Febr.) — Door de afd. Zwartsluis van het Nederlandsche Bijbelgenootschap werd de jaarvergadering gehouden in het gebouw „Vrede”. De opkomst was niet talrijk.

Uit de diverse verslagen bleek dat het vorige jaar 15 bijbels waren verkocht, waaronder 7 huwelijksbijbels. Eén bijbel was gratis uitgeleent. Het aantal leden en begunstigers was gedaald van 48 op 43.

Na de gewone verslagen en een bestuursverkiezing, waarbij C. van Kolmeschate en Ds. P. de Feijter werden herkozen, sprak Ds. W. F. van Rouwelaar van Zwolle een rede uit over: „Bouwen en Bewaren”, waarin hij de groote beteekenis van het N.B.G. in het licht stelde en krachtig opwekte tot medewerking.

AANGEREDEN 9 Febr.) — Woensdagmiddag ongeveer half twee is ter hoogte van de boerderij van den veehouder J. Krabbe op den Zomerdijk het 11-jarige dochtertje van den klompenmaker B. Klomp, terwijl ze op haar rijwiel voldoende rechts van den weg reed, aangereden door een vrachtauto van de fa. Vischer uit Genemuiden. Het meisje kreeg een hevigen klap en werd van de fiets geslingerd waardoor ze een bloedende hoofdwonde bekam en schaaftonden aan haar beenen. Het rijwiel was gedeeltelijk vernield. Dr. van Muiswinkel heeft de kleine verbonden.

ZWARTSLUIS.

AFD. ZWARTSLUIS B.V.L. (10 Mrt.) — Onder leiding van burgemeester D. de Koning heeft de afdeling Zwartsluis van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in het Nutsgebouw jaarvergadering gehouden. De mooi versierde zaal was geheel bezet toen de burgemeester de aanwezigen hartelijk welkom heette, in het bijzonder den heer Van Roosendaal, kolonel van den generalen staf, majoor Schipper en mr. E. E. F. de Bruin, secretaris van het verband. Vervolgens had de bekendmaking en uitreiking van de prijzen plaats. De prijswinnaars waren als volgt gerangschikt :

Afd. Koningschutters : 1e pr. P. Bieze Sr. 287 punten ; 2e pr. A. Feenstra 263 p.

Afd. Scherpschutters : 1e pr. C. Smit 284 p. ; 2e pr. A. Schippers 277 p. ; 3e pr. H. v. d. Beld 277 p.

Schutters 1e klasse : 1e pr. J. v. d. Berg 276 p. ; 2e pr. S. Rodermond 254 p. ; 3e pr. L. Loos 252 p.

Schutters 2e klasse : 1e pr. J. Bieze 250 p. ; 2e pr. H. Volker 225 p. ; 3e pr. L. Krikke 206 p.

Verder werd aan den schutter P. Bieze een extra prijs uitgereikt voor het hoogste aantal punten (287).

Uit het jaarverslag van den penningmeester, den heer Jac. de Goede, bleek, dat de inkomsten bedroegen f155.07, uitgaven f91.04, zoodat een batig saldo aanwezig was van f64.03. — Hierna had de vertooning plaats van de film van den landdag 1937, welke te Oldebroek is gehouden en door de plaatselijke afdeling is bezocht. Vervolgens had de uitreiking plaats van de reproductie van het schilderij, dat de landstorm ter gelegenheid van hun huwelijk het Prinselijk paar heeft aangeboden. Na een toespraak door den plaatselijken leider werd door een achtal dames een tableau vertoond, getiteld „Het Lintenspel”. Na de pauze, waarin ververschingen werden aangeboden, hield ds. Zwaan een toespraak. Dan werd de propaganda-klankfilm „Je Maintiendrai” en de Oranjefilm vertoond. Nadat ten slotte nog was gegeven het tableau „De Oranjeboom” werd deze goedgeslaagde jaarvergadering na het zingen van „Een vaste burcht is onze God”, door den burgemeester op de gebruikelijke wijze gesloten.

OPENING CURSUS VESTIGINGSEISCHEN

(23 Febr.) — In gebouw „Vrede” had de opening plaats van de cursus voor het Middenstandsdiploma. De voorzitter der C.M.V., de heer de Jong, opende de samenkomst op de gebruikelijke wijze, waarna hij een woord van welkom sprak, inzonderheid tot burgemeester de Koning en wethouder Meulink. Door den burgemeester werd de opening verricht. Spr. wees op het feit dat evenals in de gildetijd, ook nu de gezelschapen een proef van vakbekwaamheid moet afleggen en eerinzicht in handelskennis moet hebben, wil hij zich t.z.t. als patroon vestigen. Spr. dankte het bestuur der C.M.V. voor het initiatief om de a.s. middenstanders van Zwartsluis en omgeving in de gelegenheid te stellen zich de stof eigen te maken om te kunnen slagen voor de eisch „Handelskennis.”

De voorzitter wakte alle aanwezigen, inzonderheid de cursisten tenslotte nog op om te trachten dat op de volgende les nog meer cursisten aanwezig zijn. Laat het voorbeeld der provincie Drenthe waar de cursussen „Handelskennis” gevolgd worden door honderden cursisten voor Zwartsluis en omgeving een spoorslag zijn om niet achteraan te komen, aldus spr.

LAATSTE NUTSAVOND (14 Mrt.)

— Donderdag werd in de groote zaal van het Nutsgebouw de laatste Nutsavond gehouden van het seizoen 1937/38 met het optreden van de zangvereniging „Zanglust” uit Vollehove, directeur de heer T. Scholten uit Lemmer. Het was een soort bonte avond met een afwisselend programma, bevattende koorzang, solo-zang, toneel, dans enz. Voor de pauze liet de afwerking nog al eens wat te wenschen over, doch na de pauze verdween de plankenkoorts, welke zich bij enkele spelers duidelijk openbaarde en werden diverse nummers, in het bijzonder Bloemendans, Schotsche Hooglanden en de Vogelhändler zeer goed uitgevoerd. Op het aanhoudend applaus van het talrijk publiek werden deze nummers gebisseerd. Na afloop van het programma hield een gezellig bal onder leiding van den heer N. Roskam Wzn. de aanwezigen nog geruimen tijd bijeen. Door de heeren Smit en Klunder uit Meppel werd muzikale medewerking verleend.

Freddy & The Firestones 1964 - 2014

Muziek begin jaren 60

Nadat de periode, waarin de Ploeg van Licht en Donker furore maakte (lees Sluziger Kroniek 68 - april 2013 - auteur Jan Ridderinkhof), voorbij was ontstond er begin zestiger jaren een ware revolutie in de muziek. Er brak een nieuwe tijd aan. Niet alleen in de muziek. We kregen ook te maken met 'verschijnselen' als de Provo beweging en het Staphorster volksgericht.

Wie begin jaren zestig jong was, spaarde vroeg of laat voor een transistorradio. Daarop waren de zenders te ontvangen die rock-'n-roll uit Amerika en beatmuziek uit Engeland uitzonden. "Love me do", de eerste hit van The Beatles, schalde uit de luidsprekers. Tot vreugde van de jongeren en tot ergernis van veel ouderen. Het was een soort revolutie van de jeugd. Een revolutie die veel meer inhield dan een ander soort muziek. "Ludiek" en "alternatief" zouden uitgroeien tot de toverwoorden van de nieuwe generatie. Ook in Zwartsluis, Genemuiden en Hasselt gingen jongeren zich op een nog niet eerder vertoonde wijze onderscheiden van de ouderen: lange haren, geheel eigen kleding en vooral een andere levenswijze met andere normen en waarden. Vertrouwde instituten, zoals de kerk, werden ter discussie gesteld.

Kortom, de jaren zestig zijn, voor wie het heeft meegemaakt, in ons geheugen gegrift als een periode waarin de jeugd in opstand kwam tegen de gevestigde orde. De tijd van lange haren (beter langharig dan kortzichtig), beatmuziek, protestdemonstraties, drugs, seksbladen en de pil ging ook in Zwartsluis niet ongemerkt voorbij. Maar wel in veel beperkter mate dan in het westen van het land. Dit beeld is echter wel éézijdig.

Wie er bij wilde horen, moest die eerste jaren naar Zwolle, Meppel, Kampen of Giethoorn voor dans- en beatavonden. Maar in schuren en oude schoolgebouwen waren al enkele jongeren aan het experimenteren met elektrische gitaren en zelfgebouwde versterkers en luidsprekers. Er ontstond een jeugd-cultuur die zich niet meer liet wegpoetsen.

Opkomst van de popmuziek

Een puberende jongen in de jaren zestig droomde in het algemeen van drie dingen: mooie meisjes, een snelle brommer (bij voorkeur een Puch/Tomos, Zundapp of Kreidler) en in een bandje spelen. En er werd wat in bandjes gespeeld. In die jaren moeten het er honderden of nog meer zijn geweest. Alleen al in de regio Zwartsluis waren er meerdere.

Die bandjes begonnen allemaal met een garage of een schuur als oefenruimte. Een paar oude buizenradio's die als versterker dienst deden, een microfoon, een gitaar en drie akkoorden waren eerst voldoende. Er moest natuurlijk wel direct een naam voor de band worden verzonnen. Daar had je nogal wat modeverschijnselen in. Dieren: Animals, Cats, Beatles, Byrds, Bee Gees enz. Dingen: Pretty Things, Doors of Cream. Of (mensen) namen: The Mama's and the Papa's, Beach Boys of gewoon Who of Them (met de hit Gloria).

We waren jong en groeiden op met de nieuwe muziek. Schallend van schepen als Veronica, Noordzee en Caroline- liggend voor de kust van Nederland. Muziek waar we dolgraag deel van wilden uitmaken. Misschien omdat we zodoende boven de gemiddelde jongere konden uitkomen? We draaiden de platen grijs en gingen met muziek naar bed en stonden er mee op.

Vanzelfsprekend wilden we indruk maken op en scoren bij de meisjes. En een betere mogelijkheid om te imponeren dan vanaf een podium spelend in een bandje was er eenvoudigweg niet. Tegelijkertijd moesten ook de kleding en de schoenen bij de tijd zijn en moest de haardracht zoveel mogelijk lijken op de muzikanten van favoriete bands. Zoals Beatles die als eerste met lang haar begonnen, gevolgd door onder andere The Rolling Stones, de Nederlandse Outsiders of de beruchte Engelse Pretty Things.

Dat kleding en kapsels bij lang niet iedereen (ouders) in goede aarde viel hoorde erbij. We wilden aan zo weinig mogelijk regels gebonden zijn. Het was immers nog veel te vroeg om te denken aan een gezin en bijbehorende hypotheek. De "grote mensendingen" kwamen later wel.

We wilden zelf graag muziek maken. Samen met tijdgenoten geweldige avonden beleven in een sfeer die we zagen bij optredens van bekende bands.

Het begin van Freddy and the Firestones - 1964

Start in Zwartsluis

In de zomer van 1963 bezochten Harm Pluim en Harry Schroten een beatdansavond waar een beatgroep optrad in een grote, met rietgedekte, schuur achter het bekende Café Fanfare in Giethoorn. Het was daar buitengewoon gezellig en minimaal 40 graden! Met een sfeer die in grote mate bepaald werd door de combinatie van de gespeelde muziek en swingende jongedames. Kortom, een geweldig enthousiast publiek. Op de terugweg naar huis waren we het er snel over eens en spraken af: dit willen wij ook, dit gaan wij ook doen, hier gaan wij in de nabije toekomst ook met een band spelen. Met minstens zo'n geweldig swingende menigte. Hopelijk alleen een beetje minder warm.

Opvallend was dat we geen van beiden gitaar konden spelen (hooguit 3 akkoorden). Er waren ook nog geen elektrische gitaren. Helemaal geen elektrische apparatuur voor de versterking van de muziek zelfs, maar de drive en passie waren zo groot dat we in de maanden daarna gitaren kochten en zelf leerden gitaar spelen. Door het eindeloos- en geduldig laten afdraaien van de vinyl plaatjes en door uit een akkoordenboek de vingerzettingen onder de knie te krijgen.

Ook werd er geluidsapparatuur bemachtigd, zodat een band vorm kon gaan krijgen. Dit resulteerde erin dat in 1964 in Zwartsluis door Freddy Roozeboom (zang) en de gitaristen Harm Pluim en Harry Schroten een beatgroep werd opgericht. Deze beatgroep oefende in de koeienstal van familie Schroten aan het Groot Lageland. Nadat in het voorjaar de koeien van stal de wei in waren gejaagd en de stal geheel uitgemest en schoongespoten was, kon deze uitstekend dienen als oefenruimte. 's Avonds werd op een transistor vaak naar Radio Luxembourg (208m) geluisterd, omdat daar alle nieuwe Amerikaanse populaire muziek werd gedraaid.

Voor de geluidsversterking werd gebruik gemaakt van een Geloso buizenversterker van Italiaanse makelij. Deze was overgenomen van de Ploeg van Licht

en Donker, die in voorgaande jaren regelmatig op Koninginnedag en Bevrijdingsdag zorgde voor het 'entertainment' voor de bevolking van Zwartsluis. (lees Sluziger Kroniek 68)

Harry Schroten en Harm Pluim hebben deze versterker in 1964 met tractor en platte wagen (van Schroten sr.) bij Evert Schroten in Blankenham opgehaald.

Het werd voor de Sluzigers al snel duidelijk dat er muzikale versterking moest komen om een volwaardige band te vormen.

Start in Genemuiden

Op vergelijkbare wijze onstond in Genemuiden in dezelfde periode bij Klaas Beens, Harm Post, Wijcher Visscher en Helmich Heutink een drive, geïnspireerd door de Engelse top 20 uitgezonden door de BBC. Op deze wijze werd de opkomst van The Beatles, the Rolling Stones en al die andere Engelse beatgroepen gevolgd. Deze muziek werkte aanstekelijk waardoor het plan ontstond om een band op te richten. Niemand kon echter een muziekinstrument bespelen en er waren ook geen instrumenten. De drive was te groot en niemand wilde het initiatief laten voor wat het was. Dus doorgaan en gaan tot het uiterste. Er was werk te verzetten. De ontwikkelingen resulteerden erin dat door Wijcher Visscher (basgitarist), Harm Post (slagwerk), Helmich Heutink (zang) en Klaas Beens (gitarist) een beatgroep werd opgericht in Genemuiden.

De technicus van deze band was Wim Heutink. In deze bezetting vond in het Hervormde Wijkgebouw in Genemuiden één optreden plaats, Het repertoire bestond uit songs van onder andere Buddy Holly (Peggy Sue), The Beatles (Money) en The Rolling Stones (Not fade away, It's all over now, Time is on my side).

De muziek en zang werd versterkt met een oude versterker die hiervoor door Wim Heutink geschikt was gemaakt én met zelfgebouwde geluidsboxen.

Freddy and the Firestones coverband - together

Enkele bandleden van de beide groepen kenden elkaar van de MULO. Beide bands hadden behoefte aan muzikale versterking. Ze vonden elkaar snel en het klikte vanaf het begin tussen de leden van de bands. Het kon niet uitblijven, besloten werd er één beatgroep van te maken. Freddy and the Firestones was geboren. Helmich Heutink werd manager. Wim Heutink bleef de geluidstechniek verzorgen.

Wekelijks werd er door de zes bandleden met passie gerepeteerd in een werkplaats in Genemuiden. Er werden flinke vorderingen gemaakt. In de wintermaanden

werd tijdens het oefenen kou geleden, omdat de ruimte niet verwarmd kon worden. Vooral voor de gitaristen was het afzien, omdat door de kou de vingers verstijfden. Echter de drive om de band naar een hoger plan te tillen was zo groot dat dit voor lief werd genomen.

In oktober 1965 vond op een zaterdagavond het eerste optreden plaats in het Nutsgebouw aan de Schoolstraat in Zwartsluis. Op die plek zijn nu DA-drogisterij Kiers en de Mitra te vinden. Tijdens het optreden draaide de beheerder rond 22.00 uur de "stoppen" eruit. Hij vond dat er te hard gespeeld werd. Vanuit het publiek is er toen ingegrepen en de beheerder werd door de fans naar buiten gezet, waarna het optreden vervolgd werd.

Het repertoire bestond vooral uit muziek van The Rolling Stones, The Pretty Things, The Animals, The Kinks en Buddy Holly. Daarnaast had Freddy Roozeboom twee songs geschreven met de titels Understand en Till. De nummers moesten een goede melodielijn hebben en goed in het gehoor liggen. Vandaar dat er geen hardrock werd gespeeld. Als amateurs speelden we vanaf begin op een uitstekend niveau en dit optreden had dan ook tot gevolg dat vele optredens in de regio volgden.

Omdat bij het oefenen door veel te hard spelen, de speakers in de geluidsboxen werden opgeblazen, werden door de bandleden op aanwijzingen van Wim Heutink nieuwe speakerkasten gebouwd. In die tijd besloot de PTT geen radio meer te verzorgen via de draadomroep. Dit had tot gevolg dat de gebruikers de speakerboxen opruimden. In die speakerboxen zaten prima luidsprekers van het merk "Peerless". Wim Heutink kocht voor de band ca. 30 van deze speakers op. Bijna voor niks, want het radiosysteem werd immers opgeheven. De geluidsboxen werden

| *Repeteren in de werkplaats*

1e optreden Firestones Zwartzluis - in oude Nutsgebouw aan de Schoolstraat

gevuld met vier van deze speakers, die Wim zodanig schakelde dat er een mooi vol geluid uitkwam. Wijcher, van beroep stoffeerder, bekleedde de boxen met skai (een soort kunstleer), bracht metalen anti-stoothoeken aan en zorgde voor een mooi afstekend frontdoek. Toen ze klaar waren lijmdde hij de merknaam "VOX" op het frontdoek. (Zie de foto's van deze boxen verder op de website). Ook werd er gelijktijdig een echo-apparaat gekocht voor de zang en de gitaristen. Naast de gitaren en de zang speelde de basgitaar ook over zo'n box. Voor aparte basspeakers en een specifieke basversterker was op dat moment geen geld meer. Het beleid was dat er niet op de pof gekocht werd. In de beginperiode droegen de bandleden tijdens de optredens gele jasjes met blauwe revers. Deze waren kosteloos gemaakt door Lammert van Dijk, de kleermaker uit Zwartzluis, toen de a.s. schoonvader van manager Helmich Heutink. De eerste sponsor van de band. De officiële foto van de band werd gemaakt door Jaap Jalink en het drukwerk voor de public relations werd verzorgd door boekhandel Driessen en drukkerij Kuipers.

Er werd in de regio veel opgetreden o.a. in het Oude Weeshuis in Genemuiden, het Nutsgebouw in Vollenhove en het Dorpshuis in Blokzijl. Daarnaast werd er met regelmaat opgetreden in Balkbrug, Dronten, Deventer, Zutphen, Terwolde, Warnsveld en diverse andere plaatsen in de Achterhoek.

Bijzonder waren de meerdere optredens in Café Fanfare te Giethoorn. Daar waar het initiatief ontstond om een band te beginnen. Aan de ds. Hylkemaweg werden de installatie en muziekinstrumenten vanuit het Volkswagenbusje

(dat we huurden bij Marsman) in een “bok” (platte houten boot) geladen en vaarden we al bomend (dus zonder buitenboordmotor) naar Café Fanfare. We verdienden 95 gulden per optreden. Maar 's nachts na het optreden bakte de eigenaresse van Fanfare biefstukken, karbonaden, noem maar op en kregen we net zoveel drankjes als we maar wensten. Het was steeds meer dan heel erg gezellig.

Ook heel bijzonder waren de optredens op de basis van Amerikaanse militairen in Darp/Havelte (opslag atoomwapens). Die staan ons nog bij als de dag van gisteren. We speelden op een podium buiten in de bossen met als publiek de dansende/swingende militairen met aanhang. Om ons heen stonden grote stenen barbecues met grote lappen vlees (wat we nu kennen als spare-ribs) en ook was er veel whisky.

De boekingen bij de militairen volgden uit een verzoek van een afdeling Welfare van het Nederlandse leger die ontspanning regelde voor de soldaten. Het waren besloten avonden. Besloten tussen haakjes, want er werden door de manschappen altijd verpleegsters in opleiding uit de ziekenhuizen in de regio uitgenodigd. Zij werden met bussen opgehaald. Het vervoer van de Firestones werd ook door het leger verzorgd. De band werd op zaterdagavond om

Freddy and the Firestones. Van links naar rechts: Harry Schroten, Harm Post, Harm Pluim, Freddy Roozeboom †, Klaas Beens en Wiecher Visscher †.

ca. 18.00 uur opgehaald in twee legervoertuigen. Direct na aankomst werd de apparatuur opgebouwd en een soundcheck gedaan. Vervolgens werd er eerst gebarbecued, waarbij de Firestones whisky leerden drinken. Pas daarna ging de band spelen en dat ging door tot 's nachts 4 uur. Er werd na 24.00 uur met een gewijzigde bandbezetting gespeeld omdat niet alle bandleden op zondag wilden spelen. Deze keuzes werden gerespecteerd. René Corporaal, de roadmanager, werd dan altijd toegevoegd met een gitaar waarvan de kabel niet in de versterker ingeplugged werd. De andere bandleden speelden dan wat harder en de show ging gewoon door. De Amerikanen vonden René ook "marvelous".

Na afbreken en ruimen werd de band dan weer naar Genemuiden teruggebracht. De pont vaarde toen nog de hele nacht. Zondagmorgen tegen 6.00 uur denderden de Firestones in twee legervoertuigen het stille Genemuiden binnen over de Veerweg. De legervoertuigen maakten een dusdanige herrie dat menig Gaellemuniger wakker werd en het gordijn opende om te kijken wat er aan de hand was. Geen legeroefening, maar de band was back home.

Bij optredens buiten Genemuiden en Zwartsluis trokken altijd plaatsgenoten/fans mee. Dat werd door de bandleden altijd erg gewaardeerd. Vanwege de problemen bij het eerste optreden in Zwartsluis werd door het college van Burgemeester en Wethouders geen vergunning meer verstrekt aan de band. Er kon alleen een vergunning verstrekt worden aan verenigingen die voor hun leden besloten avonden organiseerden. Dit was vanzelfsprekend geen enkel probleem. Door de band en een aantal fans is toen het initiatief genomen om de Beatclub Black Lock op te richten, die vervolgens voor haar leden beatavonden in Zwartsluis ging organiseren en verzorgen. Binnen de kortste keren waren er 200 leden, nagenoeg allemaal uit Zwartsluis en Genemuiden. Blacklock heeft met succes zes beatavonden georganiseerd. Bij optredens was het altijd volle bak. Er werd uitbundig door het publiek gedanst en meegezongen. Het was beregezellig en er werd stevig gerookt, waardoor aan het einde van de avond de achterwand van de zaal nauwelijks meer te zien was. Tegenwoordig gebruiken ze rookmachines als alternatief.

Op de avond van Koninginnedag 1966 werd opgetreden in de hal van Interfloor-Nekeman. Dit was een initiatief van de Oranjevereniging. De gage bedroeg 100 gulden. De band stond op een trailer met een decor van rollen tapijt die op voorraad lagen bij Interfloor. Wijcher de bassist had tijdens het optreden last van losknappende naden in zijn te strakke broek. De bandleden hebben met naald en draad de naden van de broek weer dichtgenaaid, waarbij de broek vastgenaaid werd aan de onderbroek. Dat merkte Wijcher pas later, wat natuurlijk leidde tot grote hilariteit.

Op bevrijdingsdag 1966 werd opgetreden in de werkplaats van Wiers aan de Wolvenjacht. Er was met het bevrijdingscomité een gage van 100 gulden afgesproken. De gage is echter nooit ontvangen. De vordering staat nog steeds open maar zal niet meer worden ingevorderd door de band.

Tijdens de optredens werd er door het publiek altijd meegezongen, de sfeer was uitstekend en iedereen was lief voor elkaar, de flower-powertijd was begonnen ook aan de boorden van het Zwartewater.

Firestones & Friends back on stage

In 2001 dook Jan Blei, programmamaker van Zwartewater FM in de geschiedenis van Freddy and the Firestones. Hij organiseerde een ontmoeting van de voormalige bandleden en in het radioprogramma Archeolitis werd onder regie van Jan Blei stilgestaan bij het ontstaan en de geschiedenis van de band.

In deze 'memoires' mag zeker niet onvermeld blijven en moeten we ook stilstaan bij het feit dat de bandleden van het eerste uur Fred Roozeboom en Wijcher Visscher helaas zijn overleden. Zij speelden een prominente rol bij het ontstaan en de ontwikkeling van de Firestones.

Nu 50 jaar later is het nog steeds een kick om de versterker aan te zetten en het rode lampje te zien branden, je gitaar te stemmen, elkaar aan te kijken, bijna onopgemerkt te knikken, af te tellen en in te zetten. Als het goed klinkt krijg je er ook een enorme energie van. Spelen voor publiek voegt daar nog een extra dimensie aan toe, zeker als "de zaal" goed reageert. Dan stroomt de energie die je als band genereert honderd keer versterkt terug. Dat is een geweldige beleving, die ook wel vibe wordt genoemd. Veel muzikanten vinden de vibe beter dan seks. Misschien zegt dat voldoende.

We keerden terug. Met een optreden tijdens

Genemusiment in september 2010 (zie de opnames op You Tube) en bij de uitreiking van de Canon van Zwartewaterland in 2012. We hadden de smaak weer te pakken. De bandleden Harm Pluim en Klaas Beens besloten dan ook om op verzoek van de organisatie van de Nationale Sleepbootdagen Zwartsluis weer met de Firestones & Friends te gaan optreden. De band wordt aangevuld met muzikale vrienden als gastmuzikanten. Op donderdag 29 mei - Hemelvaartsdag wordt er een optreden verzorgd op het podium bij de Kolksluis.

Het is nu dus 50 jaar geleden dat rockband de Firestones is opgericht. Het concert op Hemelvaartsdag tijdens de Sleepbootdagen is dus eigenlijk een jubileumconcert. Er zijn nog twee bandleden van de oorspronkelijke band muzikaal actief: Klaas Beens uit Genemuiden (basgitaar) en Harm Pluim (lead/slaggitaar) uit Zwartsluis.

De Firestones & Friends wordt gecompleteerd met musici uit andere bands die muzikaal van goeden huize komen. Tijdens het optreden zal hoofdzakelijk zestiger jaren muziek worden gespeeld.

Onlangs werd gevraagd "wanneer we stoppen met muziek maken?" Er is maar één antwoord mogelijk: als we het podium niet meer op kunnen komen en/of als de vingers te stram geworden zijn.

Na afloop van ons eerste en tweede succesvolle optreden sinds vele jaren, was het publiek erg enthousiast. Toen ik van het podium stapte werd ik omhelst en gezoend door meisjes (inmiddels dames van middelbare leeftijd), maar toch meisjes. Mijn eigen meisje stond een beetje achteraf. Ze houdt niet zo van aandacht. Toen ik me uit de omhelzingen had losgemaakt, zag iets nieuws in haar ogen, of iets wat ik lang niet zo had gezien. Ze zoende me hartstochtelijk, het meisje van de gitarist en het zusje van de drummer.

Wij wensen u veel luisterplezier op Hemelvaartsdag 2014!

* Harm Pluim februari 2014

Bronvermelding en tekstinspiratie uit: "Toen wij jong waren" / "Het jaren 60 boek" en diverse tijdschriften en uitgaven over de zestiger jaren. Zie ook Canon 47 Zwartewaterland Freddy & The Firestones - De opkomst van de jeugdcultuur.

www.firestones-mops.nl

Mocht u ook belangstelling hebben voor een optreden, dan kunt u contact opnemen met Klaas Beens (06-11322003) of een e-mail te sturen naar info@beenstobasic.nl

Historische Vereniging Zwartsluis

De **Sluziger Kroniek** is het verenigingsorgaan van de **Historische Vereniging Zwartsluis**. Het verschijnt in de regel driemaal per jaar: in april, september en december. De redactie ontvangt graag kopij voor het blad van of via leden van de vereniging; in te zenden naar het correspondentieadres of het e-mailadres van de vereniging (zie onder).

Bestuur van de vereniging: Jo Appelo-Slurink, *voorzitter*
Harm Pluim, *secretaris*
Martin Schuite, *penningmeester*
Thijs Oosterhof, *archivaris*
Jan Kats

Correspondentieadres: De Krabbescheer 1
8064 HL Zwartsluis
E-mail: h.pluim@swartesuys.nl
mobiel: 06-53300438

Adres archivaris: Kiekendiefstraat 89
8064 CL Zwartsluis
E-mail: archief-hvz@kpnmail.nl
Telefoon: 038-3868244

Redactie Sluziger Kroniek: Harm Pluim, *eindredacteur*

Website: www.historischeverenigingzwartsluis.nl

Contributie: € 15,00 per jaar
€ 17,50 per jaar voor buitenleden

Bankrekening: IBAN: NL91SNSB0940902206
BIC: SNSBNL2A SNS BANK NV
T.n.v. Penningmeester HV Zwartsluis

De penningmeester verzoekt u bij het overmaken van de contributie ook uw adresgegevens te vermelden.

Verantwoordelijkheid Kroniek

Aan de artikelen en rubrieken wordt de grootst mogelijke zorg besteed. Door de redactie wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard omtrent onjuistheden en/of fouten in door derden aangeleverde artikelen. Zij behoudt zich het recht voor artikelen zonder opgave van redenen in te korten of tekstuele wijzigingen aan te brengen.

Het overnemen van welk deel ook van de inhoud van de Kroniek of van foto's is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

De historische vereniging Zwartsluis, opgericht in 1990, streeft ernaar het historisch waardebefef en de kennis over het erfgoed van Zwartsluis te bevorderen in allerlei vormen, onder haar leden en andere geïnteresseerden.

Vormgeving en opmaak:
Rudi Dekker | Grafische Vormgeving, Zwartsluis
www.rudidekker.nl

